

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

asupra nivelului coruptibilității proiectului

legii pentru modificarea și completarea Legii cu privire la protecția socială a unor categorii de populație

I. EVALUAREA GENERALĂ A PROIECTULUI

1. Evaluarea fundamentării proiectului

1.1 Fundamentarea generală a proiectului

a. Autor al inițiativei legislative este Guvernul RM, autor nemijlocit - Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 47(44) din Regulamentul Parlamentului.

b. Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art. 72 din Constituție și art.art. 6-11, 35 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.

c. Scopul promovării proiectului. Autorul menționează în nota informativă că proiectul de lege cu privire la modificarea și completarea Legii 933/2000 cu privire la protecția socială a unor categorii de populație, este elaborat în conformitate cu obiectivele Programului de stabilizare și relansare economică a Republicii Moldova pentru anii 2009-2011 și a Programului de eficientizare a sistemului de asistență socială, aprobat prin hotărârea Guvernului nr. 1360 din 07.12.2007. Potrivit autorului, proiectul are drept scop asigurarea echității sociale la repartizarea mijloacelor financiare alocate din contul statului pentru asistența socială a păturilor socialmente vulnerabile (or, persoanele specificate la art. 3 al Legii 933/2000 nu intră în categoria de persoane social vulnerabile), direcționarea asistenței sociale către familiile defavorizate și reducerea accesului în sistem al persoanelor care nu necesită asistență bănească precum și sporirea eficienței utilizării mijloacelor financiare în sistemul de asistență socială direcționată către cele mai vulnerabile familii în baza evaluării veniturilor. Astfel, conform modificărilor propuse, anumite categorii de persoane social vulnerabile, începând cu 01 ianuarie 2010 nu vor mai beneficia de compensații nominative. Acest fapt pune în evidență riscul dezavantajării unei categorii de persoane socialmente vulnerabile.

d. Suficiența argumentării. Argumentele invocate de autor în nota informativă nu justifică necesitatea promovării proiectului.

e. Compatibilitatea cu legislația comunitară și alte standarde internaționale. Potrivit lit. c) a articolului 20 al Legii 780/2001 privind actele legislative, nota informativă trebuie să includă referințe la reglementările corespondente ale legislației comunitare și nivelul compatibilității proiectului de act legislativ cu reglementările în cauză. Nota informativă și textul proiectului nu conțin asemenea referințe.

1.2 Fundamentarea economico-financiară a proiectului

Realizarea noilor reglementări nu necesită cheltuieli financiare, materiale și de altă natură. Potrivit autorului, odată cu încetarea, de la 1 ianuarie 2010, a stabilirii compensațiilor nominative, economia la plata acestei prestații sociale va constitui circa 29 mln. lei/an.

1.3 Promovarea sau prejudicierea intereselor de grup ori individuale, în lipsa unei justificări a interesului public

Proiectul propune reglementarea aspectelor vizînd protecția socială specială a unor categorii de populației, excluzînd astfel dreptul persoanelor, specificate la art. 3 al Legii 933/2000 cu privire la protecția specială a unor categorii de populație, de a beneficia de compensațiile nominative. Această tendință dezavantajează o categorie largă de persoane social vulnerabile a căror venituri lunare nu le permite achitarea tuturor cheltuielilor. Autorul în nota informativă, invocă faptul că compensațiile nominative stabilite anterior se vor plăti și pe viitor, iar pentru noii beneficiari compensațiile nu se stabilesc ținînd cont de condițiile și prevederile Legii 133/2008 cu privire la ajutorul social. Menționăm faptul, că Legea 133/2008 reglementează acordarea unui ajutor social la un nivel garantat de stat doar pentru familiile defavorizate, însă beneficiarii de compensații nominative specificați la art. 3 al legii 933/2000 nu intră în categoria respectivă. Astfel proiectul de lege, poate fi calificat ca fiind în detrimentul interesului general al populației social vulnerabile a Republicii Moldova.

2. Evaluarea compatibilității proiectului cu standarde anticorupție

Prevederile proiectului nu necesită a fi evaluate prin prisma standardelor anticorupție internaționale.

Asigurarea transparenței în procesul decizional. Proiectul nu întrunește cerințele impuse de prevederile Legii privind transparența în procesul decizional nr. 239-XVI din 13.11.2008 în special cele referitoare la transparența în procesul de elaborare a deciziilor. Articolul 7 din Legea nr. 239-XVI din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional prevede obligația autorităților publice de a întreprinde măsurile necesare pentru asigurarea posibilităților de participare a cetățenilor, a asociațiilor constituite în corespundere cu legea, a altor părți interesate la procesul decizional. Astfel, conform art.9 alin. (1) din Legea nr. 239-XVI din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional, la inițierea procesului de elaborare a deciziei, autoritatea publică va plasa, cu cel puțin 15 zile lucrătoare pînă la examinarea deciziei, anunțul respectiv pe pagina web oficială. Acest anunț urmează să conțină: a) argumentarea necesității de a adopta decizia; b) termenul-limită, locul și modalitatea în care cetățenii, asociațiile constituite în corespundere cu legea, alte părți interesate pot avea acces la proiectul de decizie și pot prezenta sau expedia recomandări; c) datele de contact ale persoanelor responsabile de recepționarea și examinarea recomandărilor. Prezentul proiect nu se regăsește pe pagina web oficială a Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei. Astfel, nu este posibil accesul la proiectul prenotat a cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate pentru a putea prezenta sau expedia recomandări vis-a-vis de acest proiect.

II. EVALUAREA ÎN FOND A PROIECTULUI

1. Formulări lingvistice ambigue

Textul proiectului corespunde tehnicii legislative și normative, regulilor limbajului și expresiei juridice.

2. Conflicte ale normelor de drept

Art. I pct. 2

Modificările operate la articolul 2 sunt ambigui și contradictorii, creînd astfel, dezechilibru între reglementări, implicit conflict intern al normelor. Astfel, alin. (1) art. 2 stabilește dreptul la compensații nominative persoanelor specificate la art. 3 din legea 933/2000, pe cînd alin. (2) al aceluiași art. 2 prevede că începînd cu 01 ianuarie 2010 compensații nominative, categoriilor de populație prevăzute în prezenta lege, nu se stabilesc.

Recomandarea: Se recomandă autorului, expunerea prevederii consecutiv și coerent, menținînd ideea normei care se dorește a fi reglementată.

3. Norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb

Nu sînt identificate norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb, capabile să genereze coruptibilitate.

4. Discreții excesive ale autorităților publice

Nu sînt identificate discreții excesive ale autorităților publice, capabile să genereze coruptibilitate.

5. Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor persoanelor

Nu sînt identificate cerințe excesive, care să depășească cadrul rezonabil pentru realizarea drepturilor sau obligațiilor subiecților vizați.

6. Accesul limitat la informație, lipsa transparenței

Textul proiectului nu necesită a fi evaluat prin prisma accesului la informație sau asigurării transparenței.

7. Lipsa sau insuficiența mecanismelor de control

Implementarea prevederilor proiectului nu presupune aplicarea cărorva mecanisme suplimentare de control.

8. Responsabilitate și sancțiuni necorespunzătoare

Proiectul nu implică careva reponsabilități și nu necesită referințe exprese la responsabilitate și sancțiunile aplicate pentru încălcarea prevederilor sale.

Expertiza a fost efectuată în temeiul Regulamentului cu privire la organizarea procesului de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative nr. 977 din 23.08.2006, în condițiile Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin ordinul directorului Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției nr. 47 din 03.05.2007, de către

Elena Bedros
inspector superior Secția drept public
11 Decembrie 2009

